COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 23.6.2008
COM(2008) 380 final

2008/0122 (COD)

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei nr. 2001/470/CE a Consiliului privind crearea unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială

(prezentată de Comisie)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. MOTIVAȚIA ȘI OBIECTIVELE PROPUNERII

1.1 Introducere

La 28 mai 2001, Consiliul a adoptat Decizia nr. 2001/470/CE de creare a unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială între statele membre, cu excepția Danemarcei (numită în continuare „decizia”)[1] aplicabilă cu începere de la 1 decembrie 2002.

Crearea Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială (numită în continuare „rețeaua”) a avut la origine ideea conform căreia crearea treptată a unui spațiu de libertate, securitate și justiție necesita ameliorarea, simplificarea și accelerarea cooperării judiciare între statele membre. Rețeaua avea de asemenea rolul de a favoriza accesul cetățenilor la justiție în litigiile cu incidență transfrontalieră prin crearea progresivă a unui sistem de informare destinat publicului.

La începutul lui 2008, rețeaua cuprindea 437 membri, repartizați în patru categorii, mai precis 102 puncte de contact, 140 de autorități locale [articolul 2 alineatul (1) litera (b)], 12 magistrați de legătură și 181 alte autorități judiciare active în materie de cooperare judiciară.

Comisia asigură organizarea, președinția și secretariatul întrunirilor rețelei. Întrunirile punctelor de contact au loc cel puțin o dată pe semestru. Între 11 februarie 2003 și 31 ianuarie 2008 au avut loc nouăsprezece întruniri ale punctelor de contact, deci, în medie, de patru ori pe an. Toți membrii rețelei s-au reunit în fiecare an din 2002.

1.2 Contextul general al propunerii și consultări

Articolul 19 din decizie prevede prezentarea de către Comisie Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social a unui raport privind aplicarea sa, care poate fi însoțit de propuneri de adaptare a deciziei. Acest raport trebuie să analizeze aspectele legate de accesul și de asocierea profesiilor juridice la lucrările sale, precum și de un eventual acces direct al publicului la punctele de contact ale rețelei.

Prezenta propunere are la bază consultări largi ale diferiților actori implicați, în special în cadrul rețelei. În procesul de pregătire a raportului menționat, Comisia a solicitat un studiu privind funcționarea rețelei (numit în continuare „studiul”), realizat între decembrie 2004 și mai 2005[2].

În baza acestui studiu și a consultărilor efectuate începând cu anul 2004 în cadrul rețelei, Comisia a prezentat la data de 16 mai 2006 un raport privind aplicarea deciziei[3]. În acest raport realizat în temeiul articolului 19 din decizie, Comisia a concluzionat că rețeaua a îmbunătățit, în general, cooperarea judiciară între statele membre.

Acest raport a pus în evidență totuși existența unor deficiențe în funcționarea rețelei. Comisia a remarcat că rețeaua este departe de a-și fi realizat întregul potențial și că este esențial ca

---

1 JO L 174, 27.6.2001, p. 25.
2 http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm
3 COM (2006) 203 final, SEC (2006) 579.

aceasta să dispună de mijloacele necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale. Comisia a subliniat totuși importanța rețelei ca instrument esențial pentru realizarea unui veritabil spațiu european de justiție.

În urma acestui raport al Comisiei, Consiliul de Justiție și Afaceri Interne din 19 și 20 aprilie 2007 a adoptat concluzii privind Rețeaua Judiciară Europeană[4].

1.3 Obiectivul general al propunerii

Obiectivul general al propunerii este de a consolida rolul rețelei în atribuțiile sale de cooperare judiciară între statele membre și, în special, aplicarea efectivă și concretă de către judecători și alți funcționari din domeniul juridic a actelor comunitare și a convențiilor aflate în vigoare între statele membre. Aceasta are de asemenea scopul de a consolida rolul rețelei în ceea ce privește accesul efectiv al cetățenilor la justiție în cadrul litigiilor transfrontaliere.

Aceste obiective decurg din realizarea programului de la Haga intitulat „Consolidarea libertății, securității și justiției în Uniunea Europeană", adoptat în cadrul Consiliului European din 4 și 5 noiembrie 2004[5], (numit în continuare „Programul de la Haga"), care dispune luarea de măsuri suplimentare pentru a facilita, în viitor, accesul la justiție și la cooperarea judiciară în materie civilă. Propunerea de revizuire a deciziei de creare a rețelei este menționată în Planul de acțiune al Consiliului și al Comisiei de punere în aplicare a programului de la Haga din 2 iunie 2005[6].

Trebuie subliniat faptul că, de la intrarea în vigoare a deciziei de creare a rețelei, au fost adoptate, sunt aplicabile sau vor deveni aplicabile în curând mai multe instrumente comunitare în materie de justiție civilă[7]. Punerea în aplicare concretă și eficace a tuturor acestor instrumente necesită o consolidare a rolului rețelei, cu scopul principal de a face față creșterii previzibile a cererilor de informații și de cooperare rezultate.

În plus, pentru a pune în aplicare în mod eficient actele comunitare și internaționale privind legea aplicabilă, rețeaua va trebui să-și dezvolte treptat activitățile de asistență pentru instanțele judecătorești și pentru alte autorități în ceea ce privește aplicarea legislației străine.

Această propunere are deci ca scop crearea în cadrul rețelei a unui cadru juridic îmbunătățit, a unei organizări mai eficiente și a unor mijloace consolidate care-i vor permite să se impună în viitor în spațiul european de justiție ca mecanismul esențial de cooperare între toți actorii din justiția civilă.

---

4 Doc. 7152/07 JUSTCIV 48.

5 JO C 53, 3.3.2005, p. 1.

6 JO C 198, 12.8.2005, p. 1.

7 Directiva privind asistența judiciară aplicabilă din 30 noiembrie 2004, Regulamentul „Bruxelles II bis" din 1 martie 2005, Directiva privind despăgubirea victimelor infracțiunilor din 1 ianuarie 2006, Regulamentul privind titlul executoriu european din 21 octombrie 2005, Regulamentul de instituire a unei proceduri privind ordinul european de plată aplicabil din 12 decembrie 2008, Regulamentul de instituire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă aplicabil de la 1 ianuarie 2009, Regulamentul Roma II privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale începând cu data de 11 ianuarie 2009, Regulamentul de revizuire a Regulamentului privind notificarea actelor, în vigoare din 13 noiembrie 2008, precum și directiva privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială din 21 mai 2008 și Regulamentul Roma I privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale în curs de adoptare.

2. ELEMENTE JURIDICE ALE PROPUNERII

2.1 Temei juridic

Temeiul juridic al prezentei propuneri este articolul 61, litera (c) din tratat, care conferă Comunității competența de a impune măsuri în domeniul cooperării judiciare în materie civilă, menționate la articolul 65 și puse în aplicare în temeiul articolului 67, alineatul (5), liniuța a doua, conform procedurii de codecizie reglementată la articolul 251 din tratat.

Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii, care nu i se aplică și care nu prevede obligații pentru Danemarca, în temeiul articolelor 1 și 2 din protocolul privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene. [Aceasta nu se aplică nici pentru Regatul Unit și Irlanda, cu excepția cazului în care acestea își exprimă dorința, conform articolului 3 din protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene.]

2.2 Principiul subsidiarității

Având în vedere faptul că obiectivele prezentei decizii, mai precis consolidarea cooperării judiciare între statele membre, precum și accesul efectiv la justiție al persoanelor implicate în litigii transfrontaliere, nu pot fi realizate în mod coordonat și suficient de către statele membre și, prin urmare, nu pot fi îndeplinite decât la nivel comunitar, Comunitatea poate lua măsuri, conform principiului subsidiarității, astfel cum este definit la articolul 5 din tratat. Alegerea unui act comunitar cu caracter obligatoriu – decizia – se justifică prin necesitatea aplicării uniforme a dispozițiilor sale de către toate statele membre pentru ca obiectivele urmărite de acestea să fie îndeplinite.

2.3 Principul proporționalității

Decizia propusă are ca obiectiv principal consolidarea coordonată și omogenă a cooperării judiciare între statele membre, în principal prin intermediul structurilor deja existente ale rețelei. În special, aceasta nu aduce atingere mecanismelor de cooperare deja existente în statele membre, cum ar fi cele menționate la articolul 2 alineatul (1) literele (b)-(d) și se fondează pe o îmbunătățire a cooperării între diferitele componente ale rețelei. Participarea la rețeaua de profesii juridice se va face pe baza unei numiri în cadrul statelor membre și va contribui la sporirea mijloacelor de acțiune aflate la dispoziția rețelei.

Conform principiului proporționalității, astfel cum este definit la articolul 5 din tratat, prezenta propunere de decizie nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor sale.

3. INCIDENȚA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ

Propunerea se fondează pe o colaborare strânsă între statele membre și Comisie și pe mijloacele financiare alocate îmbunătățirii cooperării judiciare prin Decizia nr. 1149/2007/CE din 25 septembrie 2007 care stabilește, pentru perioada 2007 – 2013, programul specific „Justiție civilă” în cadrul programului general „Drepturi fundamentale și justiție”. Unul dintre obiectivele specifice ale programului „Justiție civilă” este de a facilita funcționarea rețelei. În acest sens, impactul financiar al administrării și funcționării rețelei este luat în considerare în cadrul pachetului financiar multianual în valoare de 109,3 MEUR alocat programului „Justiție civilă”. Programul de lucru 2007 privind programul „Justiție civilă” a prevăzut o sumă de

3,25 MEUR în vederea administrării și funcționării rețelei. Programul de lucru 2008, aflat în curs de finalizare, prevede o sumă de 3,15 MEUR în vederea administrării și funcționării rețelei. În ceea ce privește subvențiile pentru acțiuni, programul de lucru acordă prioritate proiectelor care se concentrează asupra îmbunătățirii cunoașterii rețelei de către judecători și alți practicieni ai dreptului, precum și asupra îmbunătățirii bunei funcționări a punctelor de contact naționale ale rețelei și a cooperării între acestea și profesiile juridice. Dintr-un buget orientativ de subvenții pentru acțiuni de 3,5 MEUR pentru 2007, suma de 1 MEUR poate fi alocată cofinanțării proiectelor naționale care vizează îmbunătățirea funcționării rețelei judiciare.

4. EXPLICAREA DETALIATĂ A PROPUNERII

4.1 Accesul profesiilor juridice la lucrările rețelei

- Articolul 2 alineatul (1) litera (e)

Această prevedere are ca scop deschiderea rețelei pentru profesiile juridice implicate direct în cooperarea judiciară civilă.

Posibila asociere a profesiilor juridice la lucrările rețelei a fost precedată, la inițiativa Comisiei, de consultări largi atât în rândul membrilor rețelei, cât și în cel al profesiilor vizate. Ținând seama de rezultatul acestor consultări, Comisia, în raportul său din mai 2006, recomanda deschiderea progresivă a rețelei pentru alte profesii din domeniul dreptului angajate în funcționarea justiției. Conducerea procesului civil revenind părților în fața tribunalelor statelor membre, diversele profesii juridice reprezintă actori necesari în cooperarea judiciară civilă. Această participare poate aduce o valoare suplimentară în practica juridică în cadrul Uniunii Europene și poate permite rețelei să-și atingă obiectivele.

Unele state membre au desemnat deja ca membri ai rețelei camere naționale de executori judecătorești sau consilii naționale ale notarilor[8].

În sensul prezentei propuneri, trebuie să se înțeleagă prin termenul de profesii juridice vizate numai profesiile care participă direct la aplicarea concretă a actelor comunitare și internaționale în materie de justiție civilă în cadrul procedurilor judiciare sau extrajudiciare, cum ar fi, de exemplu, avocații și avocații pledanți, *sollicitors* sau *barristers*, notarii și executorii judecătorești.

Ținând seama de caracterul privat al relației dintre practicienii dreptului și clienții acestora, care nu trebuie să afecteze funcționarea rețelei, dar nici să fie afectată de participarea lor la aceasta, propunerea nu prevede accesul direct și individual la rețea al funcționarilor din domeniul juridic. Numai ordinele profesionale care reprezintă diferite profesii juridice în fiecare stat membru vor face parte din rețea ca membri, conform articolului 2 din decizie. S-a ajuns la un consens larg în acest sens în cadrul consultărilor, în favoarea deschiderii rețelei pentru organizațiile care reprezintă aceste profesii.

---

[8] Este vorba, în cazul Belgiei, de Camera națională a executorilor judecătorești pentru Regulamentul nr. 1348/2000 și, în cel al Franței, de Consiliul superior al notarilor pentru Convenția de la Haga din 1980, menită să faciliteze accesul internațional la justiție și Convenția CIEC privind schimbul de informații în materie de dobândire a unei naționalități.

- La articolul 2 alineatul (3) se precizează că, dacă într-un stat membru există mai multe ordine care reprezintă o profesie juridică, acelui stat membru îi revine responsabilitatea de a stabili modul de reprezentare a acelei profesii în cadrul rețelei.

- Articolul 5 alineatul (1) al doilea paragraf, privind funcțiile punctelor de contact, a fost modificat pentru a include prevederea conform căreia punctele de contact se află, de asemenea, la dispoziția autorităților menționate la articolul 2 alineatul (1) litera (e) (organisme care reprezintă profesiile juridice), în aceleași scopuri ca și pentru alte autorități, în funcție de modalitățile stabilite de fiecare stat membru.

4.2 Consolidarea cadrului juridic aferent punctelor de contact

Relațiile dintre punctele de contact ale rețelei și autoritățile centrale menționate la articolul 6 reprezintă unul din aspectele abordate în cadrul evaluării rețelei. Acest aspect al revizuirii cuprinde mai multe aspecte cheie vizând o mai bună funcționare a rețelei.

- Articolul 2 alineatul (2) din decizie a fost modificat pentru a prevedea că atunci când un stat membru desemnează mai multe puncte de contact, acesta trebuie să stabilească un punct de contact principal. Acest punct de contact principal va trebui să-și consacre întreaga activitate rețelei, excluzând orice altă funcție, în special cele care sunt exercitate în cadrul rețelei de către autoritățile menționate la literele (b), (c), (d) [și (e) nouă] de la alineatul (1).

Se prevede că un judecător poate oferi asistență unui punct de contact principal dacă acesta din urmă nu este el însuși judecător, astfel cum se întâmplă în mai multe state membre, acestea păstrându-și libertatea de a numi orice altă persoană în funcțiile din cadrul punctului de contact. Această propunere este de natură să faciliteze circulația informației către tribunale, să reducă reticențele care se fac încă simțite printre judecători cu privire la rețea și să confere punctelor de contact mai multă legitimitate față de magistratură.

4.3 Misiunea rețelei în materie de aplicare a dreptului unui alt stat membru

Misiunile rețelei sunt completate pentru ca aceasta să poată juca în viitor un rol cheie în informarea instanțelor judecătorești cu privire la conținutul legislației străine. Articolul 3 alineatul (2) litera (b) este modificat pentru a include prevederea că, atunci când se aplică legislația unui alt stat membru, instanțele judecătorești sau autoritățile sesizate pot să recurgă la rețea pentru a obține informații necesare cu privire la conținutul acesteia.

La articolul 5 alineatul (2) litera (a) se adaugă un al doilea paragraf care prevede că punctele de contact vor trebui de acum înainte să furnizeze informații instanțelor judecătorești din statul membru în care se află în vederea facilitării aplicării legislației unui alt stat membru. În acest scop, punctul de contact căruia i s-a adresat cererea va utiliza toate componentele rețelei din statul membru în care se află. Pentru a păstra independența autorităților solicitante, informațiile din răspuns nu vor constitui o obligație nici pentru diferitele autorități participante în cadrul rețelei, nici pentru instanța judecătorească care a formulat cererea.

4.4 Relațiile dintre punctele de contact și autoritățile centrale

Pentru ca aplicarea articolului 6 alineatul (2) din decizie să se facă în mod mai eficient, un nou alineat stabilește un număr minim de întruniri pe an ale punctelor de contact ale rețelei și ale autorităților centrale din fiecare stat membru. Este într-adevăr esențial să existe schimburi de opinii și contacte regulate între aceste două categorii de membri ai rețelei în cadrul statelor membre.

4.5 Consolidarea activităților punctelor de contact

La articolul 5 alineatul (2), referitor la funcțiile punctelor de contact, se adaugă litera (f) care prevede ca acestea să prezinte un raport bianual al activităților desfășurate.

- Articolul 8, limitat inițial la mijloacele de comunicare utilizate de către punctele de contact, este modificat în vederea prelucrării rapide a cererilor de cooperare judiciară în cadrul rețelei. Conform cifrelor comunicate de anumite puncte de contact[9], termenul mediu de prelucrare a cererilor a fost de șapte zile lucrătoare în 2007. Însă există diferențe între punctele de contact și s-au semnalat termene destul de lungi de prelucrare a anumitor cereri. Însă adăugarea rețelei la structurile de cooperare preexistente, mai precis autoritățile centrale sau calea diplomatică, se justifică prin valoarea adăugată pe care aceasta o poate aduce în ceea ce privește rapiditatea și fluiditatea circulației cererilor.

Comisia va păstra o evidență electronică securizată a schimburilor de cooperare judiciară dintre punctele de contact pe baza contribuțiilor acestora. Astfel, Comisia va putea oferi în mod regulat rețelei statistici privind cererile de cooperare judiciară. Aceasta va permite îmbunătățirea înregistrării cererilor în registru, colectarea de date fiabile și complete privind cererile și subiectele aferente prelucrate de către rețea și identificarea naturii exacte a problemelor și instrumentelor implicate.

Articolul 9 se modifică pentru a permite statelor membre să trimită 6 reprezentanți în loc de 4 la întrunirile punctelor de contact. Acestea vor putea include prin urmare în delegația lor mai mulți judecători și experți pentru întrunirile tematice prevăzute la articolul 10 alineatul (1) literele (b) și (c).

4.6 Consolidarea accesului cetățenilor la justiție

Articolul 3 alineatul (1) litera (b) include accesul efectiv al cetățenilor la justiție printre misiunile și activitățile rețelei. Într-adevăr, dacă considerentul (9) stabilea ca obiectiv al deciziei „*accesul efectiv la justiție al persoanelor implicate în litigii transfrontaliere*”, conform considerentului 14 și articolului 3, acest efort se limita la crearea la nivel european a unui sistem de informare destinat publicului.

Programul de la Haga a pus accentul pe îmbunătățirea accesului cetățenilor la justiție și, din 2002, au fost adoptate mai multe acte comunitare în acest sens[10]. Această propunere va permite rețelei să aplice aceste instrumente într-un mod mai eficient.

La articolul 5 alineatul (2) s-a adăugat litera (c) *bis* care precizează că punctele de contact trebuie să informeze publicul în mod direct asupra instrumentelor comunitare și internaționale pertinente și asupra dreptului intern al statelor membre, punând accentul pe accesul la justiție în materie civilă. Această sarcină va fi exercitată de acum înainte sub responsabilitatea directă a punctelor de contact din statele membre, la nivelul cel mai apropiat de cetățean.

---

[9] Cifre comunicate doar de șase puncte de contact din rețea.

[10] Este vorba în principal despre directivele privind asistența juridică și despăgubirea victimelor infracțiunilor și despre regulamentele referitoare la procedurile privind ordinul european de plată și pentru soluționarea litigiilor minore, ale căror prevederi fac referire în mod special la rolul rețelei în vederea asigurării unei bune aplicări (articolul 28 și articolul 24).

Formularea titlului III al deciziei este modificată pentru a reflecta noua prioritate a rețelei în materie de informare a publicului.

S-a constatat că obstacolele, provenite în principal din resursele disponibile, împiedicau accesul direct al cetățenilor la punctele de contact, astfel cum era prevăzut acesta la articolul 19 din decizie. Prin urmare, Comisia propune mai întâi la articolul 13 *bis* ca punctele de contact să devină în mod progresiv accesibile publicului în statele membre numai în măsura în care utilizează mijloacele tehnologice cele mai adecvate. Această propunere va permite totuși rețelei să pună în aplicare în mod eficient aceste noi instrumente pentru public.

Se modifică articolul 17 alineatul (4) litera (b) privind rolul Comisiei în sistemul de informații al rețelei destinat publicului. Comisia va asigura traducerea în limbile oficiale ale instituțiilor comunitare a informațiilor privind aspectele pertinente ale dreptului și ale procedurilor comunitare, inclusiv privind jurisprudența comunitară, introduse în sistemul de informații în aplicarea articolului 14, precum și a tuturor paginilor generale din sistem. În plus, din motive de cost și eficiență, Comisia va traduce în aceleași limbi, în funcție de resursele disponibile, fișele de informații menționate la articolul 15. Experiența acumulată din 2003 a scos, într-adevăr, în evidență o lipsă de resurse de pe piață pentru a traduce aceste fișe în toate limbile într-un termen rezonabil. Această problemă va trebui să se integreze în contextul dezvoltării inițiativei *eJustice*, în cadrul căreia sunt prevăzute măsuri pentru facilitarea traducerii informațiilor destinate publicului.

4.7 Relațiile cu alte rețele și anumite organizații internaționale

Se adaugă articolul 12 bis pentru a dezvolta relații de schimb și de cooperare între rețeaua judiciară și celelalte rețele europene care facilitează cooperarea între sistemele judiciare sau accesul la justiție.

În raportul său menționat anterior, Comisia a considerat că trebuie să dezvolte sinergiile existente între rețeaua judiciară și rețeaua Centrelor europene ale consumatorilor (ECC-Net) pentru a permite, de exemplu, unui consumator al cărui litigiu nu a putut fi soluționat în cadrul rețelei ECC.Net să beneficieze de asistența concretă a rețelei judiciare în materie de acces la justiție. Această propunere este cu atât mai necesară cu cât Regulamentul nr. 861/2007 de instituire a unei proceduri europene pentru soluționarea litigiilor minore va intra în vigoare la 1 ianuarie 2009.

Alineatul (3) din acest articol prevede că rețeaua poate dezvolta schimburi cu celelalte rețele de cooperare judiciară stabilite de țările terțe, precum și cu organizațiile internaționale de cooperare judiciară. Este vorba, de exemplu, de Rețeaua latino-americană de Cooperare Juridică Internațională (IberRed)[11], la care participă Spania și Portugalia, dar poate fi vorba și de alte rețele judiciare regionale. Printre organizațiile internaționale la care se referă acest articol se află Conferința de la Haga de drept internațional privat, la care Comunitatea a aderat în aprilie 2007.

4.8 Poziția Regatului Unit, a Irlandei și a Danemarcei

---

[11] Rețeaua IberRed, creată în octombrie 2004, este o structură formată din puncte de contact din 23 de țări latino-americane, al cărei scop este îmbunătățirea asistenței juridice civile și penale și consolidarea relațiilor de cooperare dintre aceste țări.

Regatul Unit și Irlanda nu participă la cooperarea în domeniile care intră sub incidența titlului IV din tratat decât dacă își exprimă dorința, conform articolului 3 din protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei, anexat Tratatului privind Uniunea Europeană și Tratatului de instituire a Comunității Europene.

Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii, care nu i se aplică și care nu prevede obligații pentru Danemarca, în temeiul articolelor 1 și 2 din protocolul privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene. Cu toate acestea, se creează un nou articol 11 bis pentru a consacra practica conform căreia Danemarca poate participa ca observator la întrunirile rețelei, deși nu participă la aplicarea deciziei. La 1 iulie 2007 a intrat în vigoare[12] acordul între Comunitate și Danemarca, care extinde și la acest stat membru aplicarea dispozițiilor celor două regulamente în materie de justiție civilă, ceea ce face mai necesară asocierea strânsă a Danemarcei la lucrările rețelei.

4.9 Rețeaua și cooperarea internațională

Noul articol 11 bis alineatul (2) va permite în plus, conform unei practici instaurate din 2002[13], invitarea țărilor în curs de aderare să asiste ca observatori la întrunirile rețelei încă de la semnarea actului de aderare. Această măsură le va permite să pregătească mai bine integrarea deplină în această rețea. Propunerea extinde această măsură la țările candidate.

4.10 Evaluarea

Noul articol 19 prevede prezentarea de către Comisie a unui raport privind activitățile rețelei o dată la trei ani Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European.

---

12 Acord între Comunitatea Europeană și Regatul Danemarcei de extindere la Danemarca a prevederilor Regulamentului (CE) nr. 44/2001 al Consiliului privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială și Acordul între Comunitatea Europeană și Regatul Danemarcei de extindere la Danemarca a prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului privind notificarea și comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială, JO 2006 L 120, pp.22-23.

13 Țările în curs de aderare sunt acele țări pentru care s-au încheiat negocierile și s-a semnat tratatul de aderare (de exemplu, România și Bulgaria în 2006). Țările candidate sunt cele cu care s-au deschis negocieri, acestea fiind în curs de desfășurare (Turcia, Croația, FYROM). Cele 10 state membre care au aderat la 1 mai 2004 au fost invitate la întrunirile rețelei ca observatori din decembrie 2002. Bulgaria și România au participat din aprilie 2005 la întrunirile rețelei ca observatori.

2008/0122 (COD)

Propunere de

DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei nr. 2001/470/CE a Consiliului privind crearea unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 61 litera (c) și articolul 67 alineatul (5) a doua liniuță,

având în vedere propunerea Comisiei[14],

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[15],

conform procedurii menționate la articolul 251 din tratat,

întrucât:

(1) Crearea unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială între statele membre prin Decizia nr. 2001/470/CE a Consiliului[16] decurge din ideea că crearea unui spațiu de libertate, de securitate și de justiție în cadrul Comunității, necesită îmbunătățirea, simplificarea și accelerarea cooperării judiciare efective între statele membre, precum și accesul efectiv la justiție al persoanelor implicate în litigii transfrontaliere. Această decizie a fost pusă în aplicare la data de 1 decembrie 2002.

(2) Programul de la Haga, intitulat „Consolidarea libertății, securității și justiției în Uniunea Europeană”, adoptat de către Consiliul European din 4 și 5 noiembrie 2004[17] prevede realizarea de eforturi suplimentare în viitor în scopul facilitării accesului cetățenilor la justiție și a cooperării judiciare în materie civilă. Acesta pune în special accentul pe punerea în aplicare efectivă a actelor adoptate de Parlamentul European și de Consiliu în materie civilă, precum și pe promovarea cooperării între membrii profesiilor juridice în vederea definirii unor practici mai bune.

(3) Conform articolului 19 din Decizia 2001/470/CE, Comisia a prezentat la data de 16 mai 2006 un raport privind funcționarea rețelei[18]. Acest raport arată în concluzie că,

---

14 JO C […], […], p. […].
15 JO C […], […], p. […].
16 JO L 174, 27.6.2001, p. 25.
17 JO C 53, 3.3.2005, p. 1.
18 Raportul Comisiei către Consiliu, Parlamentul European și Comitetul Economic și Social European privind aplicarea Deciziei nr. 2001/470/CE a Consiliului privind crearea unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială din 16 mai 2006, COM (2006) 203 final.

deși și-a atins în general obiectivele fixate în 2001, rețeaua este totuși departe încă de a-și realiza întregul potențial.

(4) Pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor Programului de la Haga în materie de consolidare a cooperării judiciare și de acces al cetățenilor la justiție și pentru a face față creșterii previzibile a sarcinilor din cadrul rețelei în anii următori, este necesar ca rețeaua să dispună de un cadru juridic îmbunătățit care să-i confere mai multe mijloace de acțiune.

(5) În primul rând, este esențial să se realizeze o mai bună organizare a funcționării rețelei în statele membre în jurul unui punct de contact național și, astfel, să se consolideze rolul acestuia atât în cadrul rețelei, cât și cu privire la judecători, practicienii dreptului și societatea civilă.

(6) Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, este necesar ca un punct de contact principal din fiecare stat membru să-și consacre pe deplin activitatea misiunilor rețelei și să exercite astfel toate atribuțiile prevăzute în Decizia 2001/470/CE.

(7) În cazul specificării legislației unui alt stat membru într-un act comunitar sau o convenție internațională, punctele de contact ale rețelei trebuie să joace în viitor un rol important în ceea ce privește informarea autorităților judiciare și extrajudiciare din statele membre privind conținutul legislației străine.

(8) Prelucrarea cererilor de cooperare de către punctele de contact trebuie realizată cu o rapiditate compatibilă cu obiectivele generale urmărite de decizie.

(9) Pentru a atinge obiectivele Deciziei 2001/470/CE în materie de îmbunătățire a cooperării judiciare în cadrul Uniunii și de acces a cetățenilor la justiție, profesiile juridice care contribuie în mod direct la aplicarea instrumentelor comunitare și internaționale de justiție civilă trebuie să devină membre de drept ale rețelei prin intermediul organizațiilor naționale pe care le reprezintă.

(10) Pentru a dezvolta mai mult misiunile rețelei în materie de acces la justiție este de asemenea necesar ca punctele de contact din statele membre să devină treptat accesibile publicului prin mijloace moderne de comunicare.

(11) În vederea îmbunătățirii încrederii reciproce între judecătorii din Uniune și a sinergiilor dintre rețelele europene existente, este necesar ca rețeaua să întrețină relații constante cu celelalte rețele europene care împărtășesc aceleași obiective, în special rețelele de instituții judiciare și de judecători.

(12) Pentru a contribui la promovarea cooperării judiciare internaționale, este necesar ca rețeaua să poată dezvolta contacte cu celelalte rețele de cooperare judiciară din lume, precum și cu organizațiile internaționale care promovează cooperarea judiciară internațională.

(13) Pentru a permite monitorizarea constantă a progreselor realizate în îndeplinirea obiectivelor prezentei decizii, Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului rapoarte privind activitățile rețelei.

(14) În consecință, este necesară modificarea Deciziei 2001/470/CE.

(15) Având în vedere că obiectivele prezentei decizii, mai precis consolidarea cooperării judiciare între statele membre, precum și accesul efectiv la justiție al persoanelor implicate în litigii transfrontaliere, nu pot fi realizate în mod suficient de statele membre și, astfel, pot fi realizate mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate lua măsuri, conform principiului subsidiarității definit la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității astfel cum este enunțat la articolul menționat anterior, prezenta decizie nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii acestor obiective.

(16) [În conformitate cu articolul 3 din protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene, aceste state și-au făcut cunoscută dorința de a participa la adoptarea și la aplicarea prezentei decizii.]

(17) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul privind poziția Danemarcei anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii, care nu i se aplică și care nu prevede obligații pentru Danemarca,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia 2001/470/CE se modifică după cum urmează:

1) Articolul 2 se modifică după cum urmează:

a) Alineatul (1) se modifică după cum urmează:

i) la litera (c), cuvintele „cooperare în materie civilă și comercială” se înlocuiesc cu cuvintele „cooperarea judiciară în materie civilă și comercială” ii) se adaugă litera (e) următoare:

„(e) ordine profesionale care reprezintă la nivel național în statele membre avocații, notarii, executorii judecătorești și alți funcționari din domeniul dreptului care contribuie în mod direct la aplicarea actelor comunitare și a instrumentelor internaționale privind cooperarea judiciară în materie civilă și comercială.”

b) Alineatul (2) se modifică după cum urmează:

i) paragraful al doilea se înlocuiește cu următorul text:

„În cazul în care un stat membru desemnează mai multe puncte de contact, acesta trebuie să stabilească un punct de contact principal, din cadrul lor și să asigure funcționarea unor mecanisme adecvate de coordonare între acestea. Persoana numită ca punct de contact unic sau punct de contact principal al unui stat membru exercită exclusiv funcțiile punctului de contact prevăzute în prezenta decizie, excluzând orice altă funcție, în special pe cele menționate în decizie la alineatul (1) literele (b), (c), (d) și (e).”

ii) se adaugă următorul paragraf:

„În cazul în care punctul de contact numit în temeiul alineatului (2) nu este un judecător, statul membru vizat numește un judecător care să-l asiste pe acesta în activitățile sale de legătură cu autoritățile judiciare locale. Acest judecător este membru cu drepturi depline al rețelei.”

c) Alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„3. Statele membre identifică autoritățile menționate la alineatul (1) literele (b), (c) și (e). În ceea ce privește alineatul (1) litera (e), în cazul în care într-un stat membru există mai multe ordine profesionale care reprezintă pe plan național o profesie juridică, acestui stat membru îi revine responsabilitatea de a asigura reprezentarea adecvată a acelei profesii în cadrul rețelei.”

d) La alineatul (5), cuvintele „la alineatul (1)” se înlocuiesc cu cuvintele „la alineatele (1) și (2)”.

2) Articolul 3 se modifică după cum urmează:

a) La alineatul (1), litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„b) facilita accesul efectiv al publicului la justiție, în special prin acțiuni de informare cu privire la funcționarea actelor comunitare și a instrumentelor internaționale de cooperare judiciară în materie civilă și comercială.”

b) La alineatul (2) litera (b), se adaugă următorul text:

„în special, atunci când se aplică legea unui alt stat membru, instanțele judecătorești sau autoritățile sesizate pot face apel la rețea pentru a obține informații cu privire la conținutul acesteia.”

3) Articolul 5 se modifică după cum urmează:

a) La alineatul (1), al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Punctele de contact sunt, de asemenea, la dispoziția autorităților judiciare locale din statul membru din care fac parte și a autorităților menționate la articolul 2, alineatul (1), litera (e), în aceleași scopuri, în conformitate cu normele stabilite de către fiecare stat membru.”

b) Alineatul (2) se modifică după cum urmează:

i) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) furnizează celorlalte puncte de contact, autorităților menționate la articolul 2 alineatul (1) literele (b), (c), (d) și (e) și autorităților judiciare locale din statul membru din care fac parte, toate informațiile necesare pentru buna cooperare judiciară dintre statele membre în conformitate cu articolul 3, pentru a le permite să elaboreze într-o manieră eficientă cereri de cooperare judiciară și să stabilească contactele directe cele mai potrivite; în special, furnizează toate informațiile în vederea facilitării aplicării legislației unui alt stat membru, care este aplicabilă litigiului sau situației, în temeiul unui act comunitar sau al unui instrument internațional. În acest scop, punctul de contact căruia i-a fost adresată o astfel de cerere poate să colaboreze cu celelalte autorități din statul membru din care face parte, menționate la articolul 2, în vederea soluționării cererii. Informațiile cuprinse în răspuns nu reprezintă o obligație nici pentru punctele de contact, nici pentru autoritățile menționate anterior sau pentru autoritatea care a formulat cererea.”

ii) se inserează următorul punctul c) *bis*:

„(c) *bis* informează publicul cu privire la cooperarea judiciară în materie civilă și comercială în cadrul Uniunii Europene, cu privire la instrumentele comunitare și internaționale pertinente și dreptul intern al statelor membre, în special în ceea ce privește accesul la sistemele judiciare;”

iii) se adaugă următorul punct (f):

„f) pregătesc un raport bianual privind activitățile lor și îl prezintă în cadrul unei întruniri a membrilor rețelei.”

4) La articolul 6 alineatul (2), se adaugă următorul paragraf:

„În acest scop, în fiecare stat membru, punctul sau punctele de contact ale rețelei și aceste autorități competente se întrunesc cel puțin o dată pe an în funcție de modalitățile stabilite de fiecare stat membru.”

5) Articolul 8 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 8

Prelucrarea accelerată a cererilor de cooperare judiciară

1. Punctele de contact răspund tuturor cererilor care le sunt prezentate fără întârziere și în termen de maxim zece zile de la primirea lor. În cazul în care un punct de contact nu este în măsură să soluționeze o cerere în termen de zece zile de la primirea sa, acesta informează pe scurt solicitantul, indicând termenul pe care îl consideră necesar pentru a-i răspunde.

2. Pentru a răspunde cât mai eficient și cât mai repede posibil la cererile menționate la alineatul (1), punctele de contact folosesc mijloacele tehnice cele mai adecvate, care le sunt puse la dispoziție de către statele membre.

3. Comisia ține o evidență electronică securizată și cu acces limitat a cererilor de cooperare judiciară și a răspunsurilor menționate la articolul 5 alineatul (2) literele (a), (b), (c), (c) *bis* și la articolul 13 *bis*. Punctele de contact au însărcinarea de a furniza în mod regulat Comisiei informațiile necesare pentru crearea și funcționarea acestui sistem.”

4. Comisia furnizează punctelor de contact informații privind statisticile cererilor de cooperare judiciară și ale răspunsurilor menționate la alineatul (3) cel puțin o dată pe semestru.”

6) La articolul 9 alineatul (2), cuvântul „patru” se înlocuiește cu cuvântul „șase”.

7) Se inserează următorul articol 11 *bis*:

„Articolul 11 bis

Participarea observatorilor la întrunirile rețelei

1. Fără a aduce atingere articolului 1 alineatul (2), Danemarca poate fi reprezentată la întrunirile menționate la articolele 9 și 11.

2. Statele în curs de aderare și țările candidate pot fi convocate să participe la aceste întruniri cu titlul de observatori. Statele care sunt părți terțe la Convenția privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, semnată la Lugano la 30 octombrie 2007 pot, de asemenea, să asiste cu titlu de observatori la anumite întruniri ale rețelei.

3. Fiecare stat care are titlul de observator poate fi reprezentat la aceste întruniri de una sau mai multe persoane, fără a depăși în niciun caz cifra de trei reprezentanți pentru fiecare stat.

8) Se inserează următorul articol 12 *bis*:

„Articolul 12 bis

Relațiile cu celelalte rețele și organizațiile internaționale

1. Rețeaua întreține relații cu celelalte rețele europene care au aceleași obiective, în special cu Rețeaua Judiciară Europeană în materie penală și rețeaua europeană de formare a judecătorilor.

2. Rețeaua întreține relații cu rețeaua Centrelor europene ale consumatorilor (ECC-Net). În special, punctele de contact ale Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială se află la dispoziția punctelor de contact ale rețelei ECC.Net în vederea furnizării tuturor informațiilor necesare pentru facilitarea accesului consumatorilor la justiție.

3. În vederea îndeplinirii misiunilor menționate la articolul 3, privind instrumentele internaționale referitoare la cooperarea judiciară în materie civilă și comercială, rețeaua întreține contacte și schimburi de experiență cu celelalte rețele de cooperare judiciară instituite între țările terțe și cu organizațiile internaționale care promovează cooperarea judiciară internațională.

4. Comisia, în strânsă cooperare cu Președinția Consiliului și cu statele membre, este însărcinată cu punerea în aplicare a prevederilor prezentului articol. "

9) Denumirea titlului III se înlocuiește cu următorul text:

„Titlul III

Informații disponibile în cadrul rețelei și informarea publicului”

10) La articolul 13 alineatul (1), se adaugă următoarea literă (c):

„(c) informațiile menționate la articolul 8.”

11) Se inserează următorul articol 13 *bis*:

„Articolul 13 bis

Informarea publicului prin intermediul punctelor de contact

Punctele de contact ale rețelei sunt puse în mod treptat la dispoziția publicului prin mijloacele tehnologice cele mai adecvate cu scopul de a-l informa cu privire la conținutul și aplicarea instrumentelor comunitare sau internaționale referitoare la cooperarea judiciară în materie civilă și comercială și, dacă este necesar, de a-l îndruma către autoritățile însărcinate cu aplicarea concretă a acestora, în special cele menționate la articolul 6.”

12) Articolul 17 alineatul (4) litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„b) asigură, în funcție de resursele disponibile, traducerea în limbile oficiale ale instituțiilor comunitare a informațiilor privind aspecte pertinente ale dreptului și procedurilor comunitare, inclusiv privind jurisprudența comunitară, precum și a paginilor generale din sistemul de informații și a fișelor de informații menționate la articolul 15 și le pune la dispoziție pe site-ul internet propriu al rețelei.”

13) Articolul 19 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 19

Evaluarea

Cel târziu la […] [*trei ani de la data punerii în aplicare a prezentei decizii*], apoi o dată la trei ani, Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social un raport privind activitățile rețelei. Acest raport este însoțit, dacă este cazul, de propuneri menite să adapteze prezenta decizie."

14) Articolul 20 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 20

Comunicarea

Cel târziu la […] [*cu cel puțin șase luni înainte de data punerii în aplicare a prezentei decizii*], statele membre comunică Comisiei informațiile menționate la articolul 2 alineatul (5)."

Articolul 2

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare la […]

Aceasta este aplicabilă cu începere de la […], cu excepția articolelor 2 și 20, care se aplică de la data de notificare a deciziei statelor membre cărora li se adresează.

În conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene, prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, […]

Pentru Parlamentul European,	*Pentru Consiliu,*
Președintele	*Președintele*